

Věc: Oponentní posudek na diplomovou práci **Kristýny Vaňkové** v atelieru **Borise Redčenkova** a **Vítězslava Dandy** na FA ČVUT v Praze, téma „**Lázně Běloves**“

Když mi architekt Redčenkov zavola, jestli bych se nechtěl zhostit oponentního posudku na projekt Lázní v Bělovsi, mlely se ve mně celkem smíšené pocity. Coby místní pozorovatel urputné snahy o obnovu lázeňství ve městě jsem viděl spoustu nabubřelých a megalomanských záměrů v nepřístupných a odtržených areálech, většinou vedením města zadávané tak trochu „na tajno“. Prvním pocitem tedy byla obava, jestli na školní půdě nevznikne podobně od reality a okolního dění odtržený koncept. Tím druhým pak byla zvědavost, zdali už konečně někdo nepochopil místní potřeby a neuchopil zadání s pokorou a grácií zároveň.

Po letmém nahlédnutí do portfolia Kristýny Vaňkové jsem s úlevou zjistil, že mi kámen ze srdce může žuchnout na zem, neboť jde zcela zjevně o ten druhý případ. Samotné práci totiž předchází zevrubná analýza, zabývající se nejen obecnou historií lázeňství, samotným příběhem běloveských i těch okolních, ale i fenoménem vody ve městě. Její schémata jsou chimérická a takřka abstraktně krásná. Tento pečlivý rozbor spolu s nedávnou změnou majetkových poměrů (teprve na sklonku minulého roku budovy Starých lázní včetně přilehlých pozemků odkoupilo město) vede autorku k takřka ozdravnému přemýšlení nad úkolem. Z celé závěrečné práce je navíc cítit touha podat pomocnou ruku rodnému městu, nastínit správnou cestu v dané lokalitě a alespoň na chvíli se sem vrátit se svou profesní odborností. To vše je umocněno společnou tvorbou stavebního programu s místním místostarostou, což celému snažení dává punc vážně míněného záměru.

Kristýna tak ani na chvíli neuvažuje o tom, že by budova Nových lázní měla stát někde jinde, než lázně původní. Jasně a logické gesto, které navíc sama podpoří jemným pootočením hlavního směru objektu respektující a zpětně připomínající původní kolonádu, čímž navíc získává tolik potřebný prostor mezi vlastní budovou a cestou do místního lomu, aniž by nějak výrazně ubírala na ploše parku. Elegantně zapojuje dosud dochované původní části (doufejme, že tam ještě stojí, neboť v Náchodě se často rychleji bourá, než přemýšlí)- prameník a hlavní budovu, které vytvářejí samozřejmě sebevědomé nástupní předpolí k samotným lázním. Hned po proklouznutí oprášeným a nastaveným léčebným domem přichází další milé překvapení v podobě nenuceně transparentní hmoty s tektonickou předsazenou částí vytvářející velkorysou kolonádu, na protilehlé straně pak obdobné členění pracuje se zapojením pobytové vnitřní komunikace obíhající samotné tělo s procedurami a v zadní části s lodžii ubytování. Do čeho jsem se zamiloval na první pohled jsou zdánlivě nahodile rozmístěné pevné objemy prošpikované skrz celý dům. Diplomantka je záměrně vytváří tak, aby jí byly příjemné v kombinaci s představou, který léčebný nebo relaxační úkon se v nich provádí, šije si je na míru. Jejich formy jsou lapidárně jednoduché a přitom hravé, radostně pracující se všemožnými architektonickými prostředky, vždy však naprosto jasně a se smyslem pro archetypální estetiku. Být lázeňským švihákem, užíval bych si do naprostého vyčerpání všech těchto zákoutí rytmizovaných dalším otevřením prostoru v atmosféře v něčem podobné a v něčem tolik vzdálené Zumthorovým lázním. Bylo jednou z mých dalších obav, aby práce příliš nesklouzla k této slavné a snadno se podbízející stavbě, ale naštěstí se tak nestalo a podařilo se vykouzlit svébytný zážitek.

Procházím kolonádou otevřenou do obnoveného parku, vdechuji omamné vůně kvetoucích stromů, kochám se děním uvnitř nové lázeňské budovy a zabrán v myšlenky, že se Náchodu konečně podařil nezvykle skvěle zhmotnit vytoužený sen o obnově lázeňství, a to pro všechny obohacujícím domem, který je otevřený místním, nikoliv arogantně výlučný pro pár privilegovaných. Ani si ani nevšimnu, že namísto volného průchodu dál do luk a přírody narážím do schodišťové zdi vymezující ubytovací prostory. Tenhle náraz mě trochu mrzí, kolonádu bych čekal buď procházející pod celým domem, naštěstí je tu alespoň pítko coby cíl kryté cesty, dále se můžu volně ubírat do parčíku. Dispozice

by to protažení alespoň v přízemí určitě snesla, vždyť předprostory pokojů jsou možná zbytečně velkorysé, přitom umístěné v temných útrobach domu. Ono celé to napojení lázeňského domu na ten ubytovací- ať už výškové, tak promítnuté do fasády- je pro mě asi nejslabším článkem projektu, jako kdyby při putování skrz dům klesala chuť a energie vše vyřešit s předchozí lehkostí. A když už jsme u výtek, neodpustím si jednu trochu prakticky ekonomickou- i když chápu vertikální prostupování jednotlivých elementů domem včetně statických zákonitostí, v podzemním podlaží už propsání jednotlivých elementů tolik nefunguje, skladové a technologické místnosti jsou v nich uškrčené a přitom ze všech stran omývané všudypřítomnou rozlehlou a těžko využitelnou chodbou. Sám také nejsem příznivcem přebujelého parkování všude a za všech okolností, nicméně mám trochu obavu, že několik venkovních stání podél cesty a v přední části areálu nebude pro tak ambiciózní provoz dostatečný, ale kéž bych se mýlil Závěrem bych doporučil kontrolu interpunkce v jinak velmi čtivých textech, stejně jako označení světových stran v pohledech (kdy sever bývá v mapách nahoře, jih dole, východ paradoxně vpravo a západ vlevo).

Díky těmto drobným nedostatkům- ale ruku na srdce, kdo by odolal pokušení je nehledat- hodnotím známkou **A-**, která se během obhajoby hravě podaří přetavit v hodnocení o půlstupeň lepší. Cení si snahy osobně mi projekt odprezentovat a všechny nejasnosti rozptýlit, i když mi to po pravdě přidělalo práci na úpravách posudku. Kristýně přeju v profesní dráze stejnou houževnatost, entuziasmus, jasnou hlavu i lehkou ruku a další pracovní prostředky, které používala při své obdivuhodné diplomové práci.

MgA. Viktor Vlach
e: viktorvlach@viktorvlach.cz
m: 732 498 861